

Barometrul Industrial

IRSOP & SNSPA Facultatea de Management

Industria semnalează încetinirea activității la sfârșit de an

Accente

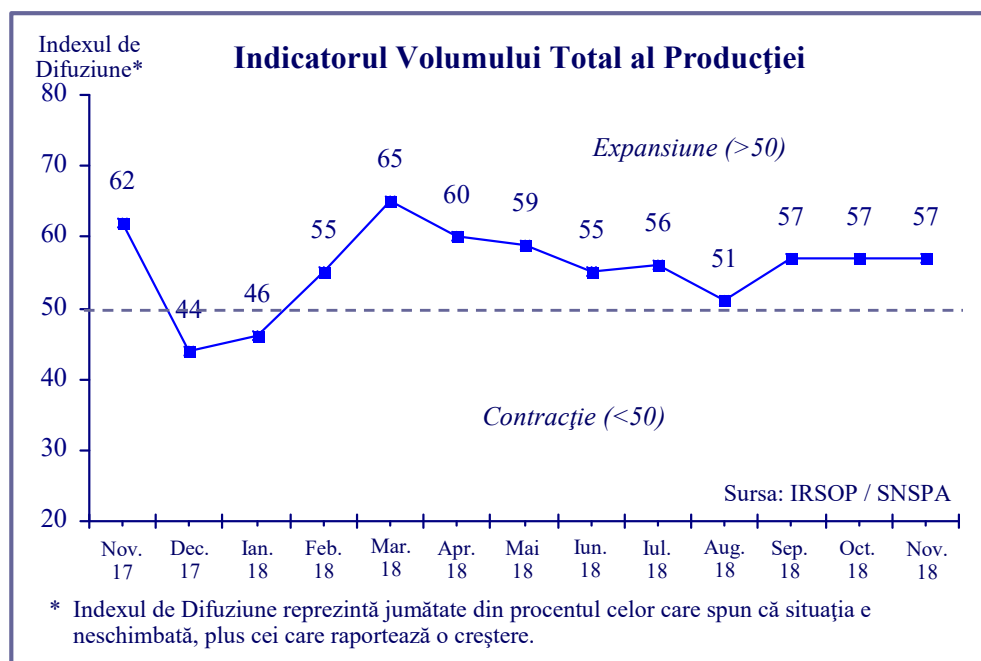
- În luna noiembrie, comenzile din industrie au continuat să scadă sensibil, iar volumul producției a rămas nemișcat la nivelul lunilor octombrie și septembrie.
- Prima cauză a declinului este chiar sfârșitul de an. Datele istorice ale Barometrului arată că în mod tipic activitatea în industrie are un parcurs sezonier. Scade spre sfârșitul anului și începe să-și revină în februarie sau martie anul următor.
- A doua cauză ar putea fi creșterile slabe înregistrate în zona euro în trimestrul III din 2018, cu impact direct asupra comenzilor către industria românească.
- Un al treilea factor îl reprezintă probabil avansul puternic al costurilor de producție în 2018. Îndeosebi creșterea salariilor și a prețurilor la materii prime.
- Cu cât scăderea de la sfârșitul anului este mai puternică cu atât revenirea din anul următor e mai târzie și mai slabă. Spre exemplu, în noiembrie 2017, volumul producției ajunsese la 62 de puncte. În decembrie s-a contractat puternic ajungând la 44 de puncte. A fost nevoie apoi de 3 luni ca industria să revină și să atingă 65 de puncte în martie 2018.

Începând din 2014, în fiecare lună, IRSOP și SNSPA întreabă un eșantion de manageri dacă în firma lor producția, comenzile, stocurile, angajările și alți parametrii au crescut sau au scăzut față de luna precedentă. Un index bazat pe raportul net dintre răspunsuri semnalează expansiune dacă trece de 50 de puncte și contracție dacă scade sub 50.

PRODUCȚIA

- *Volumul producției* a stagnat între octombrie și noiembrie la 57 de puncte, ceea ce înseamnă că în ultimele 3-4 luni cererea nu a depășit nivelul reproducerii simple a producției, iar activitatea nu a scăzut, dar nici n-a crescut.
- *Stocurile* s-au contractat de la 49 de puncte în septembrie, la 44 în octombrie și au revenit la 48 în noiembrie. În general, pentru a minimiza costurile, firmele mențin stocurile relativ constant sub punctul de echilibru, mai mult spre contracție, decât spre expansiune. Dar când se produce în serie, contracția stocurilor reflectă o perioadă mai lungă de cerere scăzută.

- *Comenzile neexecutate* se află tot în zona de contracție, dar au crescut de la 42 de puncte în octombrie la 47 în noiembrie. Creșterea apare ca efect al sfârșitului de an când se accelerează ritmul de predare a produselor executate.

CEREREA

- *Comenzile noi* au scăzut de la 59 în septembrie, la 56 în octombrie și 53 în noiembrie. Tiparul istoric arată că scăderea cererii va continua în decembrie, ajungând cu mare probabilitate în zona de contracție, sub 50 de puncte. Acest indicator merită o atenție specială. Nivelul la care scade cererea în decembrie permite estimarea timpului necesar industriei de a depăși faza de declin și de a depăși creșterea medie anuală.
- *Comenzile pentru export* au scăzut și ele de la 57 în octombrie la 52 în noiembrie. Aici a intervenit o schimbare bruscă a tiparului existent. În octombrie, comenzile interne scădeau, iar exportul creștea. Nu era o evoluție ideală, dar reușea totuși să mențină intactă o ancoră importantă pentru creșterea industriei - exportul. În noiembrie însă, scăderea cererii s-a generalizat și a cuprins și exportul.
- *Importurile de materii prime* au continuat să scadă de la 62 în septembrie, la 59 în octombrie și 55 în noiembrie. Scăderea survine pe fondul reducerii generale a cererii interne și externe.

FORȚA DE MUNCĂ

- *Numărul de angajați* s-a contractat în noiembrie la 46 de puncte, față de 50 în septembrie. Tiparul istoric al datelor arată o tendință generală de scădere a numărului de salariați în perioada noiembrie-ianuarie. Explicațiile cele mai probabile sunt sezonabilitatea, scăderea generală a cererii și o posibilă tendință a managerilor de a compensa creșterea costurilor salariale prin diferite forme de disponibilizare.

COSTURI ȘI VENITURI

- *Costurile de producție* continuă să rămână la un nivel ridicat – 69 de puncte, deși au scăzut cu 3 puncte față de octombrie când aveau un nivel record de 72 de puncte. Scăderea e explicabilă în condițiile reducerii comenzilor și a stagnării volumului producției.
- *Prețurile încasate de firme* pentru produsele lor au scăzut și ele ușor de la un index de 60 de puncte în octombrie la 58 în noiembrie. În condiții de cerere fluctuantă, firmele nu reușesc să susțină stabilitatea sau creșterea pe termen mediu a prețurilor pentru produsele comercializate.

AȘTEPTĂRILE

- *Indexul global de optimism* al managerilor a urcat de la 61 în octombrie la 64 în noiembrie. Ar putea să pară curios în condițiile în care se multiplică semnalele de încetinire. Datele istorice arată însă că în general managerii devin mai încrezători în perioada noiembrie – ianuarie, indiferent rezultatele economice ale momentului. Există două explicații. Prima este legată de ciclurile macro-economice ale activității din industrie. Managerii știu că de regulă, activitatea se amplifică începând cu luna februarie sau chiar ianuarie, în funcție de contracte, și poate atinge vârfuri semnificative până spre mijlocul verii. A doua explicație este că în preajma începutului de an așteptările managerilor pentru anul care vine sunt mai puternic legate de viziuni pe termen lung, iar proiectele de perspectivă sunt de regulă mai optimiste decât anticipațiile pe termen scurt.

Datele lunii noiembrie 2018

Cum apreciați nivelul acestor indicatori?	Noiembrie față de Octombrie				Peste 6 luni față de Noiembrie			
	Creștere	Ne-schimbă	Scădere	Indexul de Difuziune	Creștere	Ne-schimbă	Scădere	Indexul de Difuziune
1. Producția	36	42	21	57	42	41	17	62
2. Comenzi noi	31	43	25	53	41	43	16	63
3. Stocurile	22	54	18	48	19	57	18	47
4. Costurile de producție	44	49	7	69	47	49	5	71
5. Comenzi neexecutate	15	64	21	47	9	60	31	39
6. Timpul de livrare de la furnizori	18	80	2	58	5	84	12	46
7. Numărul angajaților	10	72	18	46	23	63	14	54
8. Comenzi noi pentru export	27	50	23	52	49	44	8	71
9. Importuri de materii prime, materiale	23	63	14	55	34	60	6	64
10. Prețurile încasate pentru produsele livrate	23	72	6	58	38	58	3	67
11. Cheltuielile de capital	24	65	7	56	31	60	5	61

Note:

- (1) Indexul de Difuziune reprezintă jumătate din procentul celor care spun că situația e neschimbată, plus cei care raportează o creștere.
Valori peste 50 semnaleză un proces de expansiune, în timp ce un index sub 50 semnaleză o contracție.
- (2) La indicatorii 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11 un index mare peste 50 arată o creștere dezirabilă. La indicatorii 4, 5, 6 un index mare peste 50 arată o creștere indezirabilă. Aici cu cât indexul e mai mic cu atât situația e mai bună.
- (3) Procentele însumate nu totalizează în toate cazurile 100 din cauza non-răspunsurilor din partea unor respondenți.
- (4) Toate cifrele reprezintă procente.

Detalii tehnice

- Barometru lunar cu situația la zi din industrie.
- Prezintă activitatea din industrie în luna noiembrie 2018.
- Apare în circa 20 de zile de la încheierea lunii analizate.
- Realizat de IRSOP & SNSPA Facultatea de Management pe un eșantion de 300 de firme industriale, reprezentativ la nivelul celor 15.200 de firme industriale cu peste 9 angajați din România, care generează aproximativ 95% din totalul cifrei de afaceri din industrie.
- Datele culese prin interviuri directe cu managerii firmelor în intervalul 18-19 decembrie 2018.
- Rezultatele pot fi vizionate pe site-ul SNSPA (<http://facultateademanagement.ro/barometrul-industriei> ; <http://www.snsa.ro/info-snsa/comunicate-de-presa>)

Coordonatorii Barometrului:

Dr. Petre Datculescu, Director General
IRSOP Market Research & Consulting SRL
Tel.: 021 315 66 41; e-mail: office@irsop.ro

Conf. Univ. Dr. Florina Pînzaru, Decan
Facultatea de Management
Școala Națională de Studii Politice și Administrative

Conf. Univ. Dr. Lucian Anghel
Facultatea de Management
Școala Națională de Studii Politice și Administrative

Următoarea apariție: ianuarie 2019 cu situația din decembrie 2018.